

INTERREG EUROPE - INVALIDIS

A2.1: Regional stakeholders' meetings

5^η Περιφερειακή Συνάντηση Ενδιαφερόμενων Μερών

«Εφαρμογή ενωσιακών οδηγιών σχετικά με τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη»

Περίληψη των πρακτικών

Στο πλαίσιο του έργου “Protecting European Biodiversity from Invasive Alien Species” (Προστασία της Ευρωπαϊκής Βιοποικιλότητας από τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη) – INVALIDIS του προγράμματος INTERREG EUROPE, με κωδικό PGI05271 και για την υλοποίηση της Δράσης A2.1 με τίτλο «Regional stakeholders meetings», πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά η 5^η Περιφερειακή Συνάντηση Ενδιαφερόμενων Μερών, την Παρασκευή στις 31.03.2021, ώρα έναρξης 10:30 π.μ.

Στην 5η Περιφερειακή Συνάντηση παραβρέθηκαν οι:

Όνοματεπώνυμο	Φορέας	KRS_cat
Άννα Φουλίδη	ΥΠΑΑΤ, Δ/ση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής	KS_PA
Γιώργος Βαρβαρήγος	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	KS_PP
Ειρήνη Κοτρότσου	ΥΠΑΑΤ, Γενική Διεύθυνση Αλιείας	KS_PA
Μιχαήλ Χατζηευσταθίου	ΥΠΑΑΤ, Γενική Διεύθυνση Αλιείας	KS_PA
Μαρία Μπουρμπούλη	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Αίνου	KS_PP
Νίκος Δούμπας	iSea	KS_CS
Ιόλη Χριστοπούλου	The Green Tank	KS_CS

Στέφανος Καλογήρου	Swedish Agency for Marine and Water Management	KS_RE
Αναστασία Μήλιου	Αρχιπέλαγος Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας	KS_CS
Διονυσία Χατζηλάκου	Φ. Δ. Εθνικού Πάρκου Πρεσπών	KS_PP
Ευαγγελία Κάρτα	Φ. Δ. Κορώνειας Βόλβης Χαλκιδικής	KS_PP
Σπυρίδων Ιωσηφίδης	Φ. Δ. Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων	KS_PP
Θεόδωρος Μουρατίδης	Φ. Δ. Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων	KS_PP
Γεώργιος Ευθυμίου	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	KS_RE
Χαρίλαος Νικοκάβουρας	ΥΠΕΝ, Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	KS_PA
Βασιλική Χρυσοπολίτου	Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων	KS_RE
Γιάννης Μπαζός	ΕΚΠΑ, Τμήμα Βιολογίας	KS_RE
Χλόη Αδαμοπούλου	ΕΚΠΑ, Τμήμα Βιολογίας	KS_RE
Παρασκευή Καραχλέ	Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων & Εσωτερικών Υδάτων, ΕΛΚΕΘΕ	KS_RE
Αθανάσιος Ευαγγελόπουλος	Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Κωνσταντίνα Κάρλου-Ρήγα	(πρώην) FAO EastMed	KS_RE
Αλέξανδρος Γκάσιος	Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας - Θράκης	KS_CS
Θέμις Νασοπούλου	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Ολύμπου	KS_PP
Αθηνά Πατσιά	Φ. Δ. Κορώνειας Βόλβης Χαλκιδικής	KS_PP
Γεώργιος Καρέτσος	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας	KS_PP

Ελένη Κούκου	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Παρνασσού	KS_PP
Παναγιώτης Δημόπουλος	Πανεπιστήμιο Πατρών	KS_RE
Εύη Συντιχάκη	Φ. Δ. Καλαμά - Αχέροντα - Κέρκυρας	KS_PP
Νικόλαος Κρίγκας	Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Κωνσταντινιά Τσαγκάρη	Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Αλεξάνδρα Σολωμού	Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Λυδία Αλβανού	Φ. Δ. Π. Π. Θερμαϊκού Κόλπου	KS_PP
Χρήστος Γεωργιάδης	Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης	KS_CS
Παναγιώτης Νίτας	Φ. Δ. Λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων	KS_PP
Ανέστης Σαμπανίδης	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας	KS_PP
Βασιλική Βασιλοπούλου	Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων & Εσωτερικών Υδάτων, ΕΛΚΕΘΕ	KS_RE
Δημήτριος Μιχαλάκης	Φ. Δ. Κάρλας - Μαυροβουνίου - Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου - Δέλτα Πηνειού	KS_PP
Πασχάλης Ψαλτόπουλος	Φ. Δ. Οροσειράς Ροδόπης	KS_PP
Μίλτος Γκλέτσος	Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης	KS_CS
Παύλος Ανδριόπουλος	ΕΚΠΑ, Τμήμα Βιολογίας	KS_RE
Κυριάκος Σκορδάς	Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας - Θράκης	KS_CS
Αθανάσιος Παπούδης	Φ. Δ. Δέλτα Νέστου - Βιστωνίδας - Ισμαρίδας & Θάσου	KS_PP
Αργυρώ Ζενέτου	Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων & Εσωτερικών Υδάτων, ΕΛΚΕΘΕ	KS_RE

Νέλλα Ραδέα	ΕΚΠΑ, Τμήμα Βιολογίας	KS_RE
Έλενα Φλούδα	ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ	KS_MA
Δέσποινα Βλαχάκη	HOMEOTECH (LIFE ATIAS)	KS_PC
Στέργιος Πυρίντσος	Πανεπιστήμιο Κρήτης	KS_RE
Δέσποινα Ανδρονικίδη	ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ, Μον. ΒΠ2	KS_MA
Ελένη Ντέκα	Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης	KS_CS
Θωμάς Βαρβέρη	Φ. Δ. Εθνικού Πάρκου Πρεσπών	KS_PP
Ευαγγελία Δόντα	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Οίτης, Κοιλιάδας Σπερχειού και Μαλιακού Κόλπου	KS_PP
Μαρία Παπανδρέου	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας	KS_PP
Στέλιος Κατσανεβάκης	Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου	KS_RE
Παρθένα Χαϊτόγλου	Φ. Δ. Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας	KS_PP
Μαρία Τριβουρέα	Φ. Δ. Εθνικού Πάρκου Σχινιά-Μαραθώνα, Υμηττού & ΝΑ Αττικής	KS_PP
Μαρβίνα Θεοδώρου	Φ. Δ. Μητροπολιτικού Πάρκου Αντώνης Τρίτσης	KS_PP
Δέσποινα Μιχαηλίδου	Φ. Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας- Ισμαρίδας και Θάσου	KS_PP
Σπυριδούλα Ροβίση	Φ. Δ. Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων	KS_PP
Διονύσιος Μπάστας	Πανελλήνια Ένωση Ερασιτεχνών Αλιέων	KS_CS
Παναγιώτης Παράσχου	Φ. Δ. Εθνικού Πάρκου Πρεσπών	KS_PP
Δημήτριος Μπακαλούδης	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (LIFE ATIAS)	KS_RE

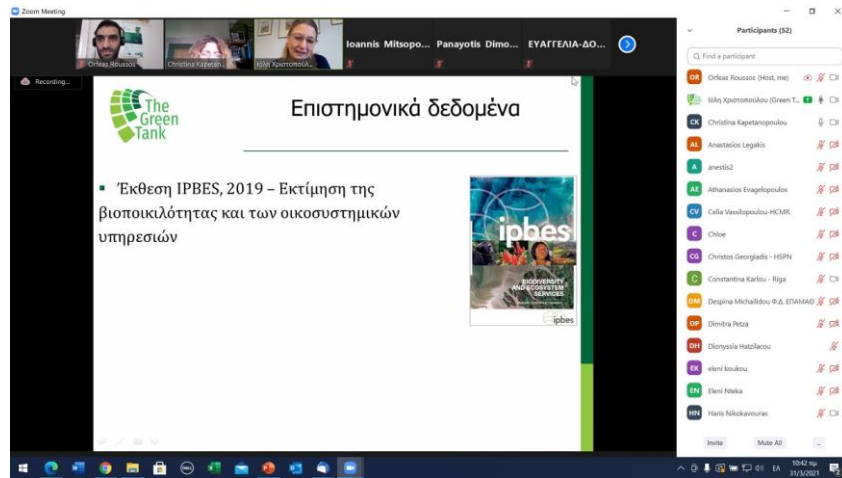
Γιώργος Μάντακας	Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Μιχάλης Δαβής	Φ. Δ. Λίμνης Κερκίνης	KS_PP
Ιωάννης Βέργος	Φ. Δ. Κάρλας - Μαυροβουνίου - Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου - Δέλτα Πηνειού	KS_PP
Σοφία Ρεϊζοπούλου	Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας, ΕΛΚΕΘΕ	KS_RE
Αναστάσιος Λεγάκις	ΕΚΠΑ, Τμήμα Βιολογίας	KS_RE
Πάνος Πετράκης	Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων, ΕΛΓΟ Δήμητρα	KS_RE
Ιωάννης Μητσόπουλος	ΟΦΥΠΕΚΑ	
Δήμητρα Πέτζα	ΟΦΥΠΕΚΑ	
Ορφέας Ρούσος	ΟΦΥΠΕΚΑ	
Χριστίνα Καπετανοπούλου	ΟΦΥΠΕΚΑ	

Υπεύθυνοι για τον συντονισμό της συνάντησης ήταν η κα Χριστίνα Καπετανοπούλου (Υπεύθυνη Επικοινωνίας INVALIDIS, ΟΦΥΠΕΚΑ). Οι κυριότεροι ομιλητές, κατά σειρά παρουσίασης, ήταν οι:

Ομιλητής	Φορέας	Θέμα
Ιόλη Χριστοπούλου	The Green Tank	Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη: Διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις
Ορφέας Ρούσος	ΟΦΥΠΕΚΑ	INVALIDIS: Νέα του έργου – Θεσμικό πλαίσιο στα κράτη των άλλων εταίρων
Χαρίλαος Νικοκάβουρας	ΥΠΕΝ, Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας	Εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη – Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης

Τη συνάντηση άνοιξε ο Γενικός Διευθυντής του ΟΦΥΠΕΚΑ, κ. Ιωάννης Μητσόπουλος, με χαιρετισμό προς τους συμμετέχοντες και μια γενική εισαγωγή στο θέμα της συνάντησης. Αναγνωρίζοντας ότι τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη (ΧΞΕ) είναι μια από τις μεγαλύτερες απειλές για τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών. Παρά την καθυστέρηση, στους τελευταίους μήνες έχουν δρομολογηθεί εξελίξεις στην Ελλάδα για την εφαρμογή του, κυρίως το σχέδιο ΚΥΑ που έχει βγει σε δημόσια διαβούλευση. Η χώρα βρίσκεται σε μια περίοδο που είναι εν εξελίξει διάφορες διεργασίες στον χώρο του περιβάλλοντος και το έργο INVALIDIS έρχεται να συνδυαστεί με όλες αυτές τις δράσεις, διαμορφώνοντας έτσι το κλίμα για να επιτευχθεί πρόοδος στον έγκαιρο εντοπισμό και τη διαχείριση των Χωροκατακτητικών Ξενικών Ειδών.

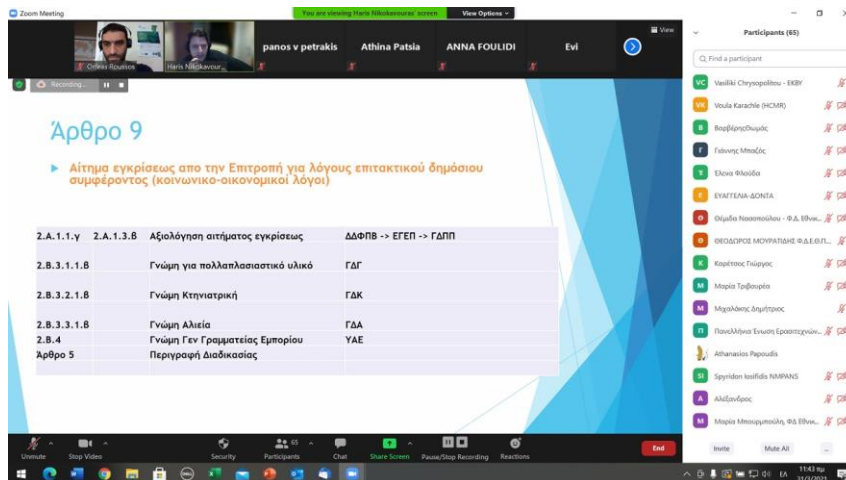
Η κα Ιόλη Χριστοπούλου, Διευθύντρια Πολιτικής στο The Green Tank, έκανε την εισαγωγική παρουσίαση με τίτλο «**Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη: Διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις**», περιγράφοντας έτσι το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται και οι πρόσφατες εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο. Η αντιμετώπιση των ΧΞΕ αποτελεί τον Στόχο 9 του Στρατηγικού Σχεδίου 2011-2020 για την ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας, ενώ έχει ενσωματωθεί και στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης για το 2020 που αφορούν τη ζωή στις χερσαίες εκτάσεις. Οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί μόνο μερικώς, με σημαντική πρόοδο να έχει σημειωθεί κυρίως στην αναγνώριση και ιεράρχηση των ΧΞΕ και τη διαμόρφωση σχετικού θεσμικού πλαισίου από εθνικές κυβερνήσεις. Το Πλαίσιο για τη Βιοποικιλότητα μετά το 2020 επίσης περιέχει συγκεκριμένους στόχους: σύμφωνα με τον προτεινόμενο Στόχο 5, πρέπει μέχρι το 2030, να επιτευχθεί διαχείριση και στον βαθμό του δυνατού έλεγχος των διαδρομών εισόδου των ΧΞΕ, επιτυγχάνοντας μείωση κατά 50% του ρυθμού νέων εισαγωγών, και έλεγχος ή εξάλειψη των ΧΞΕ ώστε να μηδενιστούν ή να μειωθούν οι επιπτώσεις τους, περιλαμβανομένων τουλάχιστον στο 50% των περιοχών προτεραιότητας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα για το 2020 περιλάμβανε την αντιμετώπιση των ΧΞΕ ως τον Στόχο 5, προβλέποντας συγκεκριμένες δράσεις, μια από τις οποίες υλοποιήθηκε μέσω της υιοθέτησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014. Συγκεκριμένοι στόχοι προβλέπονται και στην Στρατηγική για το 2030, με κύριο τη μείωση κατά 50% του αριθμού των ειδών του Κόκκινου Καταλόγου που απειλούνται από ΧΞΕ. Σε εθνικό επίπεδο, η πρόοδος μέχρι σήμερα μπορεί να ήταν μηδαμινή, αλλά ανοίγεται τώρα με τη διαμόρφωση του νέου πενταετούς Σχεδίου Δράσης για τη Βιοποικιλότητα μια σημαντική ευκαιρία ευθυγράμμισης με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις, λαμβάνοντας υπόψη και την πρόσφατη ανακοίνωση του σχεδίου ΚΥΑ εφαρμογής του ευρωπαϊκού Κανονισμού, τη δικτύωση μέσω του INVALIDIS, τη δραστηριοποίηση πολλών φορέων και την υλοποίηση νέων έργων και πρωτοβουλιών.

Ο κ. Ορφέας Ρούσος, Υπεύθυνος Διαχείρισης του έργου INVALIS για τον ΟΦΥΠΕΚΑ, ενημέρωσε τους συμμετέχοντες για τα **νέα του έργου** και για το **θεσμικό πλαίσιο στα κράτη των άλλων εταίρων του έργου**. Παρουσιάστηκαν αναλυτικά κυρίως δύο παραδείγματα: α) το θεσμικό πλαίσιο στην Ιταλία, όπου εκδόθηκε το 2017 ένα νομοθετικό διάταγμα για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κανονισμού και β) το θεσμικό πλαίσιο στην Ισπανία, όπου εκδόθηκε ήδη από το 2011 βασιλικό διάταγμα το οποίο ρυθμίζει τον Ισπανικό Κατάλογο Εισβλητικών Ξενικών Ειδών. Στο διάστημα που ακολούθησε από την έκδοσή τους, η έλλειψη ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και των τοπικών αρχών εντοπίστηκε και στις δύο περιπτώσεις ως ένα από τα βασικά εμπόδια στην επιτυχή εφαρμογή τους. Εκτός από τα εθνικά θεσμικά πλαίσια, παρουσιάστηκε επίσης το πλαίσιο σε περιφερειακό επίπεδο στη Λομβαρδία, όπου ήδη από το 2008 εκδόθηκαν «μαύρες λίστες» φυτικών και ζωικών εισβλητικών ξενικών ειδών. Αναφέρθηκε επίσης πως το ισπανικό εθνικό θεσμικό πλαίσιο βοήθησε σε επιτυχίες στην αντιμετώπιση των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών σε περιφερειακό επίπεδο, στο παράδειγμα της Περιφέρειας της Εξτρεμαδούρα.

Ο κ. Χαρίλαος Νικοκάβουρας, από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, παρουσίασε το **εθνικό θεσμικό πλαίσιο για τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη** και ειδικά το **Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης**. Γενικότερα, το εθνικό πλαίσιο για τα ΧΞΕ αποτελείται από τρία μέρη: το θεσμικό πλαίσιο, το ερευνητικό έργο και τη δράση/διαχείριση. Στο πρώτο ανήκει και το σχέδιο ΚΥΑ, με το οποίο εφαρμόζεται στην Ελλάδα ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών. Το σχέδιο είχε αναρτηθεί για δημόσια διαβούλευση στις 8 Μαρτίου 2021, με διάρκεια 10 εργάσιμες ημέρες, αλλά τονίστηκε ότι θα ληφθούν υπόψη και όποια νέα στοιχεία προκύπτουν από την παρούσα συνάντηση. Η παρουσίαση του σχεδίου ξεκίνησε με τις αρμόδιες αρχές από τα διάφορα υπουργεία, ο ορισμός των οποίων είναι, μαζί με το θέμα των κυρώσεων, τα δύο στοιχεία που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητάει επιτακτικά. Επίσης, παρουσιάστηκε και η σύνθεση της Επιστημονικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, στην οποία θα συμμετέχουν, εκτός από τους εκπροσώπους των δημοσίων αρχών και

συγκεκριμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, τουλάχιστον δύο ακόμα εμπειρογνώμονες με σχετική εξειδίκευση. Η ισχυρή εκπροσώπηση της επιστημονικής κοινότητας κρίθηκε απαραίτητη, αφού μέσω του INVALIS φάνηκε ότι υπάρχει πλούτος σε γνώση και εμπειρία για το θέμα των ΧΞΕ στην Ελλάδα και μπορεί να καλύψει τα κενά γνώσης στις αρμόδιες υπηρεσίες. Στη συνέχεια, εξετάστηκαν ξεχωριστά τα άρθρα του ευρωπαϊκού κανονισμού και πώς αυτά εφαρμόζονται μέσω της ΚΥΑ. Τέλος, επισημάνθηκαν και κάποια προβλήματα που μπορεί να προκύψουν στην εφαρμογή της ΚΥΑ, όπως η αρμοδιότητα για πιθανές θανατώσεις ή η ταυτοποίηση των ειδών.

Άρθρο 9

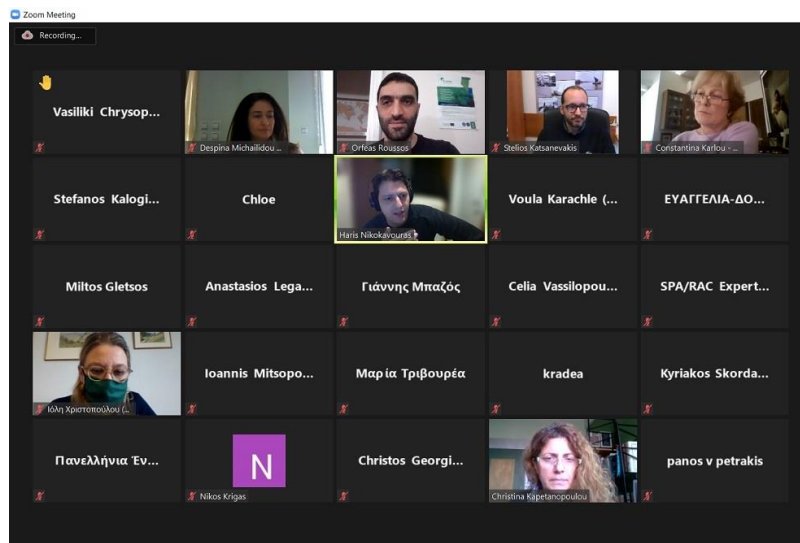
▶ Αίτημα εγκρίσεως από την Επιτροπή για λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος (κοινωνικο-οικονομικοί λόγοι)

2.A.1.1.γ	2.A.1.3.β	Αξιολόγηση αιτήματος εγκρίσεως	ΔΔΦΠ -> ΕΓΕΠ -> ΓΔΠΠ
2.B.3.1.1.8		Γνώμη για πολλαπλασιαστικό υλικό	ΓΔΓ
2.B.3.2.1.8		Γνώμη Κτηνιατρική	ΓΔΚ
2.B.3.3.1.8		Γνώμη Αλιείας	ΓΔΑ
2.B.4		Γνώμη Γεν Γραμματείας Εμπορίου Περιγραφή διαδικασίας	ΥΑΕ
Άρθρο 5			

Με αφορμή ένα ερώτημα που τέθηκε από τον κ. Στέφανο Καλογήρου (Swedish Agency for Marine and Water Management) για τον συσχετισμό ανάμεσα στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, ξεκίνησε μια συζήτηση με θέμα τη διαχείριση των θαλάσσιων ξενικών ειδών μέσω της αλίευσης και της βρώσης. Ξεκαθαρίστηκε ότι ενώ ο Κανονισμός απαγορεύει την εκμετάλλευση των ΧΞΕ, γίνεται εξαίρεση όταν αυτή στοχεύει στη διαχείριση του είδους. Η κα Αργυρώ Ζενέτου (ΕΛΚΕΘΕ) επεσήμανε ότι η εκμετάλλευση αυτών των ειδών μέσω στοχευμένης αλιείας και της προώθησης της βρώσης ανήκει στα προτεινόμενα μέτρα. Η κα Παρασκευή Καραχλέ (ΕΛΚΕΘΕ) τόνισε ότι η αλιεία και η βρώση δεν αποτελούν μεν από μόνες τους την επίλυση του προβλήματος, αλλά είναι ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Είναι σημαντικό όμως να είναι ξεκάθαρο ότι όταν μιλάμε για εισβλητικά είδη, δεν μας ενδιαφέρει η διατήρησή τους. Η κα Κωνσταντίνα Κάρλου-Ρήγα, πρώην Συντονίστρια του προγράμματος EastMed του FAO, περιέγραψε τις σχετικές εμπειρίες από την αντιμετώπιση του θέματος των ΧΞΕ στο πλαίσιο του προγράμματος. Αναφέρθηκε το παράδειγμα του λαγοκέφαλου στην Κύπρο, του οποίου η αλίευση για μια περίοδο επιδοτούνταν. Η στροφή της αλιευτικής πίεσης προς τα ΧΞΕ θα ενισχύσει την προστασία των ιθαγενών ειδών. Στο θέμα επανήλθε και ο κ. Στέλιος Κατσανεβάκης (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), τονίζοντας ότι είναι αναγκαία η διάκριση ανάμεσα σε ξενικά είδη που είναι ιδιαίτερα επιζήμια για τη βιοποικιλότητα και είδη τα οποία θεωρούνται πόρος, επομένως η διαχείριση θα στοχεύει στη διατήρησή τους. Για τα πρώτα, είναι απαραίτητη η ένταξη θαλάσσιων ειδών σε εθνικό κατάλογο και δράσεις κυρίως μέσω αλιείας για να ελεγχθούν οι

πληθυσμοί τους. Το θαλάσσιο περιβάλλον είναι υποβαθμισμένο στις πολιτικές για αντιμετώπιση των ΧΞΕ, όπως φαίνεται και από το ότι από τα 66 είδη του ενωσιακού καταλόγου μόνο ένα είναι θαλάσσιο. Μια τελική παρέμβαση στο θέμα έγινε από τη κα Βασιλική Βασιλοπούλου (ΕΛΚΕΘΕ), η οποία τόνισε την ανάγκη συνεργειών με δραστηριότητες σχετικές με την Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική.

Ένα άλλο θέμα που συζητήθηκε εκτενώς ήταν αυτό των αρμοδιοτήτων για τα διαχειριστικά μέτρα κι ιδιαίτερα για τις εξαλείψεις. Η κα Χλόη Αδαμοπούλου (ΕΚΠΑ) τόνισε ότι πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια ποια είναι τα αρμόδια όργανα και αρχές, γιατί ειδικά η εξάλειψη χερσαίων ζωικών ειδών είναι ένα θέμα στο οποίο η κοινή γνώμη είναι πολύ ευαίσθητη. Ως παράδειγμα αναφέρθηκαν οι νεροχελώνες, όπου η εξάλειψη στην Αττική είναι θεωρητικά δυνατή. Ο κ. Κατσανεβάκης σχολίασε σχετικά ότι στην Ευρώπη είμαστε λόγω των ισχυρών αντιδράσεων της κοινωνίας λιγότερο τολμηροί στις εξαλείψεις και επομένως είναι πολύ σημαντική η σωστή ενημέρωση. Όσον αφορά το ζήτημα των αρμοδιοτήτων, ο κ. Νικοκάβουρας εξήγησε ότι στα σχέδια διαχείρισης για κάθε είδος, οι αρμόδιες αρχές θα περιγράφονται πολύ πιο αναλυτικά. Μέχρι όμως την κατάρτισή και εφαρμογή τους, όντως η κατάσταση δεν θα είναι πολύ σαφής, αφού είναι δύσκολο να θέσουμε γενικούς όρους και οριζόντια μέτρα που θα ισχύουν για όλα τα είδη. Η κα Δέσποινα Μιχαηλίδου (Φ. Δ. Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας και Θάσου) έθεσε το ερώτημα αν είναι δυνατόν στο πλαίσιο της ΚΥΑ, και για το διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης, να υπάρχει κάποιος πρωτόκολλο διαδικασιών, ως ένα εργαλείο πραγματικής διαχείρισης μέχρι να έχουμε τα επιστημονικά δεδομένα. Ο κ. Νικοκάβουρας συμφώνησε ότι είναι σημαντικό πριν την κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης να υπάρχουν αποτυπωμένες κάποιες διαδικασίες, αλλά υπάρχουν δυσκολίες στο τι μπορεί να περιέχει ένα τέτοιο πρωτόκολλο, μεταξύ άλλων και από νομοτεχνική σκοπιά. Πάντως, οι προτάσεις προς την αρμόδια υπηρεσία είναι ευπρόσδεκτες.

Ακόμα ένα ζήτημα, το οποίο τέθηκε από την κα Βασιλική Χρυσοπολίτου (ΕΚΒΥ), ήταν αυτό της ανάπτυξης συνεργειών για την έγκαιρη ανίχνευση των ΧΞΕ, αναφέροντας ως παραδείγματα το δίκτυο παρακολούθησης εσωτερικών υδάτων ή την εποπτεία διατήρησης οικοτόπων. Ο κ. Νικοκάβουρας συμφώνησε ότι είναι πολύ σημαντική η παρακολούθηση και καταγραφή των ΧΞΕ. Όλα τα στοιχεία θα συγκεντρωθούν σε βάση δεδομένων, ενώ προβλέπεται και η διαλειτουργικότητα με τα προγράμματα της εποπτείας. Εξάλλου, στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου που βρίσκεται σε εξέλιξη, θα γίνει και μια πρόταση για πρόγραμμα διαρκούς παρακολούθησης.

Ο κ. Πάνος Πετράκης (Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων) σε παρέμβασή του μίλησε για την πολυπλοκότητα του θέματος των ΧΞΕ και έθεσε το ερώτημα της χρησιμότητας μιας νομοθετικής ρύθμισης, όταν υπάρχουν ακόμα μεγάλα κενά γνώσης και όταν δεν καλύπτονται πολύ σημαντικά εισβλητικά είδη όπως έντομα και μύκητες. Ο κ. Νικοκάβουρας ανέφερε ότι η ΚΥΑ και ο Κανονισμός απλά σχηματίζουν το θεσμικό/νομικό πλαίσιο στο οποίο θα κινηθούμε και ότι μπορεί να εφαρμοστεί και για έντομα ή μύκητες. Σε ερώτηση του κ. Δημήτρη Μιχαλάκη (Φ. Δ. Κάρλας - Μαυροβουνίου - Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου - Δέλτα Πηνειού) που αφορούσε ειδικά τη διαχείριση εκτάσεων όπου έχουν επεκταθεί τα εισαγόμενα *Pinus Pinaster*, δόθηκε η απάντηση ότι ως μέρος του ερευνητικού έργου που βρίσκεται σε εξέλιξη θα αποφασιστεί ποια είδη χρήζουν διαχείρισης και ότι το Υπουργείο μπορεί να μεταφέρει τυχόν ανησυχίες ή προτάσεις στην ερευνητική ομάδα.

Στη διάρκεια της συνάντησης, υπήρξε για άλλη μια φορά γενική συμφωνία ότι είναι πολύ κρίσιμο να ενημερωθούν και να ευαισθητοποιηθούν οι τοπικές κοινωνίες και να αναδειχτούν τα ΧΞΕ ως σημαντικό πρόβλημα. Αυτό θα βοηθήσει και την έγκαιρη εξάλειψή τους, αφού είναι πολύ πιο δύσκολη η διαχείριση όταν εξαπλωθούν. Η ΚΥΑ θα συνεισφέρει και σε αυτήν την κατεύθυνση.

Παρά τον χρονικό περιορισμό και παρά το ότι δεν υπάρχει σχετική υποχρέωση, το σχέδιο ΚΥΑ βγήκε σε δημόσια διαβούλευση, ακριβώς επειδή η αρμόδια Υπηρεσία έχει την ανάγκη να ακούσει διαφορετικές απόψεις και να βρει λύσεις σε δύσκολα θέματα. Η συζήτηση που έγινε στη διάρκεια της 5^{ης} Περιφερειακής Συνάντησης του έργου INVALIDIS θα συνεισφέρει σε αυτήν την προσπάθεια. Η συνάντηση έκλεισε τονίζοντας ξανά ότι το σχέδιο είναι το πρώτο βήμα, σε σχέση με άλλα που θα ακολουθήσουν και θα οδηγήσουν σε μια αποτελεσματική διαχείριση των Χωροκατακτητικών Ξενικών Ειδών στην Ελλάδα.